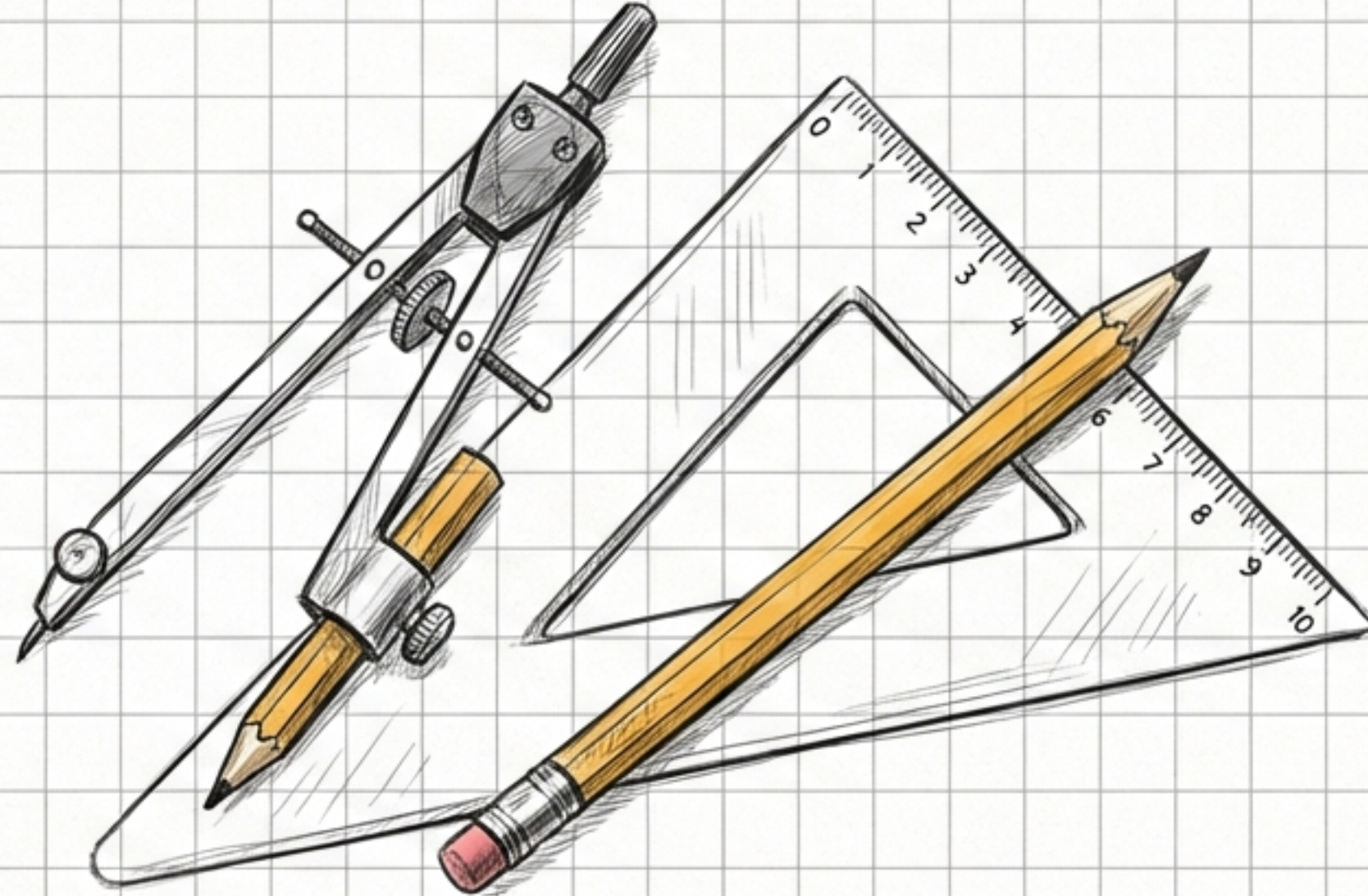

पाठ १४ : समतलीय आकृतिहरू

कक्षा ८ - Revision Notes

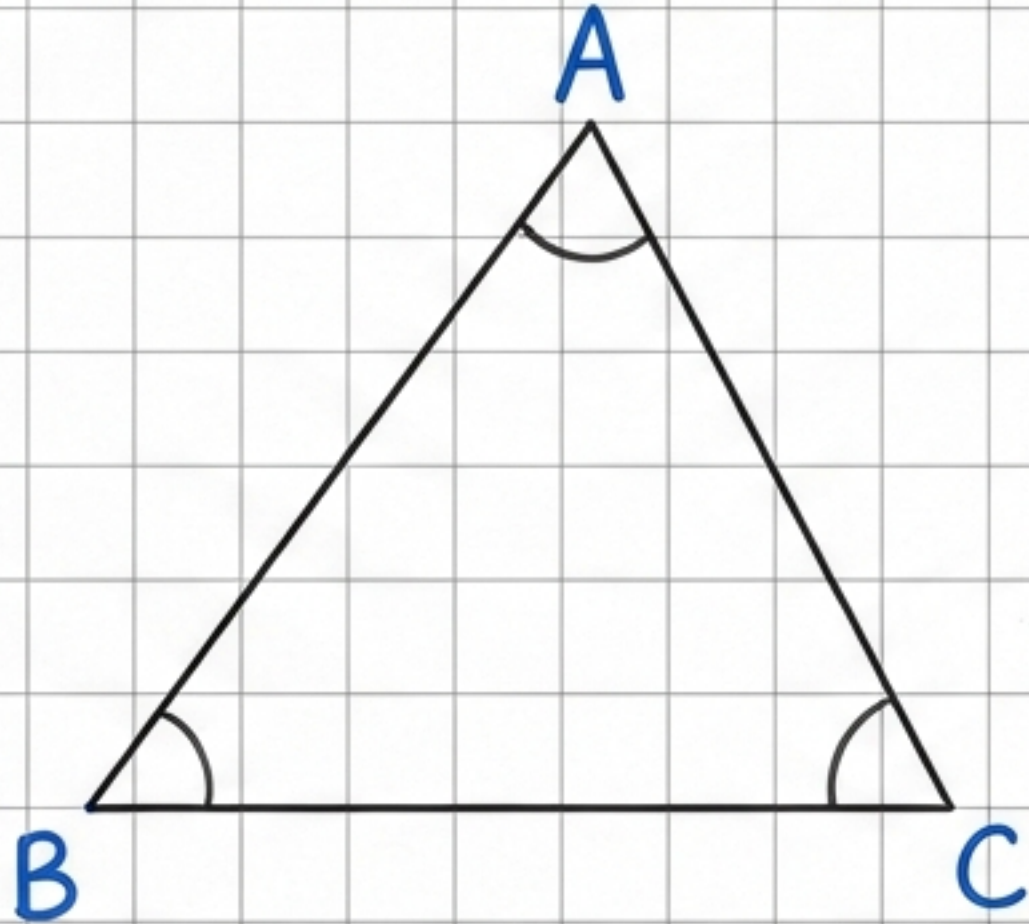
www.rpp.com.np

- त्रिभुज
- चतुर्भुज
- रचना
- बहुभुज

www.rpp.com.np

त्रिभुजका कोणहरू

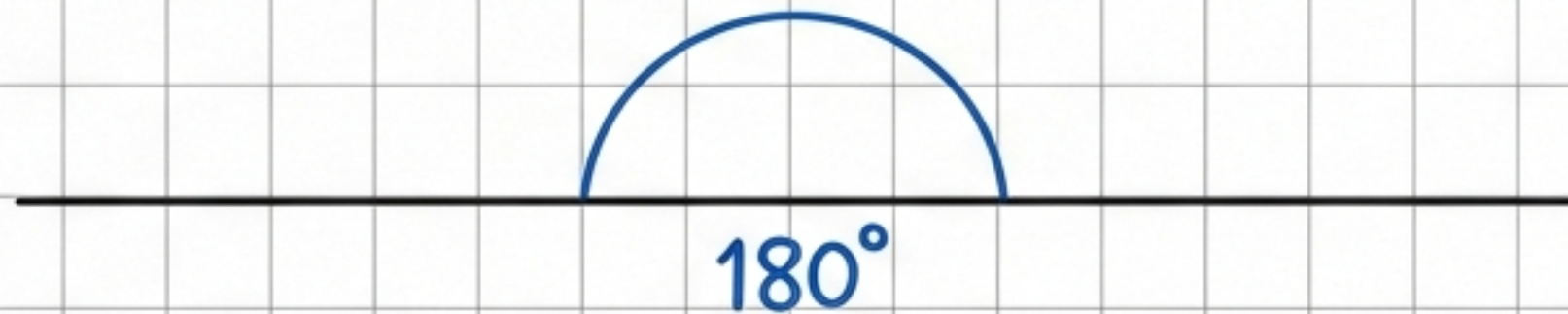
त्रिभुजका तीनओटा भित्री कोणहरूको योगफल 180° हुन्छ ।

$$\angle A + \angle B + \angle C = 180^\circ$$

उदाहरण:

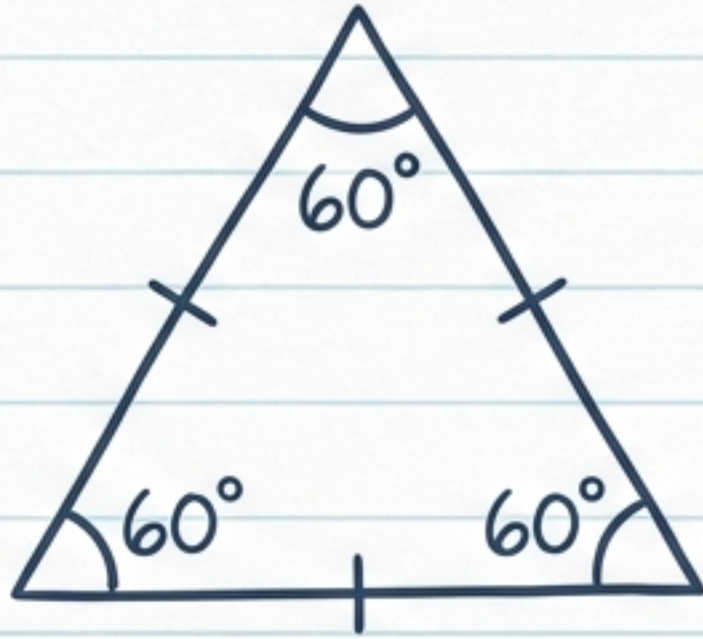
यदि $\angle A = 70^\circ$, $\angle B = 60^\circ$ ...

$$\angle C = 180^\circ - (70^\circ + 60^\circ) = 50^\circ$$

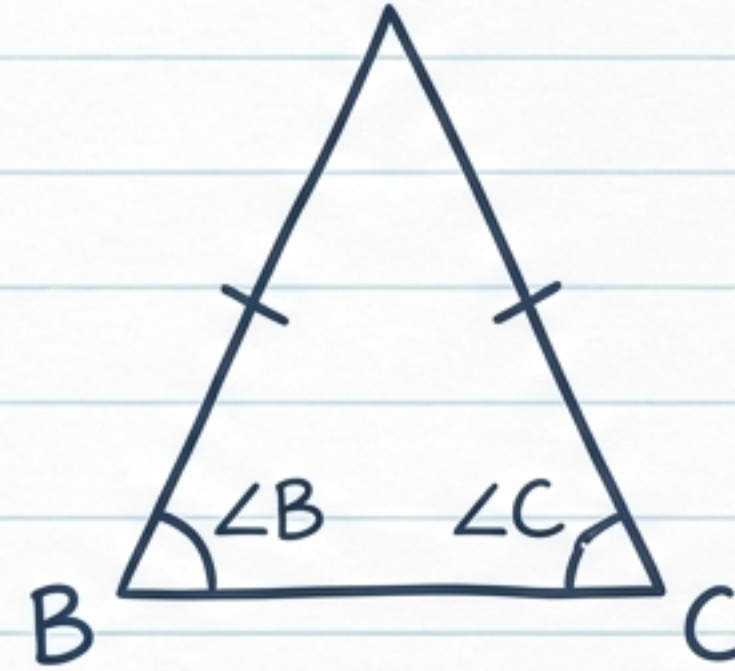
विशेष त्रिभुजहरू

समबाहु त्रिभुज

- सबै कोणहरू बराबर हुन्छन्।
- प्रत्येक कोण 60° हुन्छ।

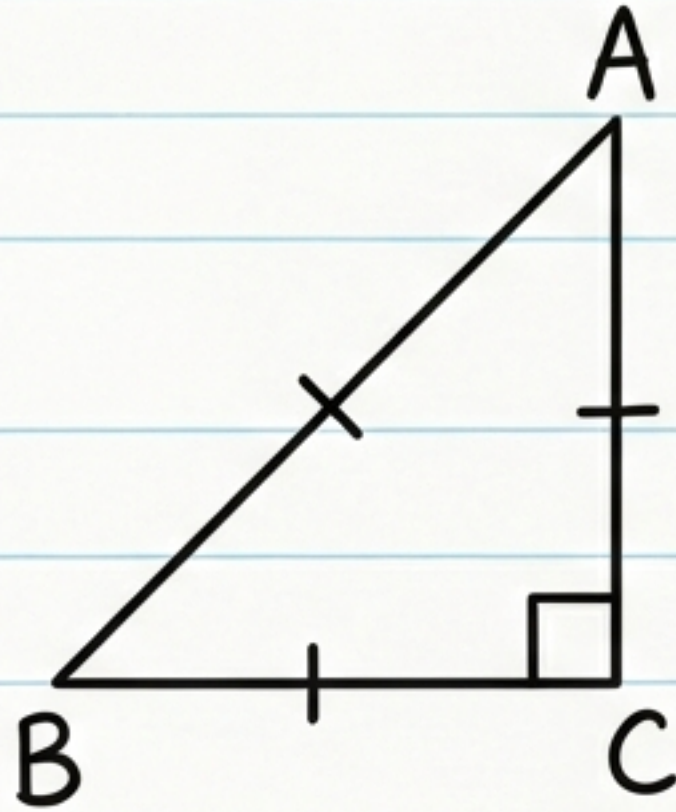
समद्विबाहु त्रिभुज

- आधारका कोणहरू बराबर हुन्छन्।
- $\angle B = \angle C$

Look for the
tick marks! //

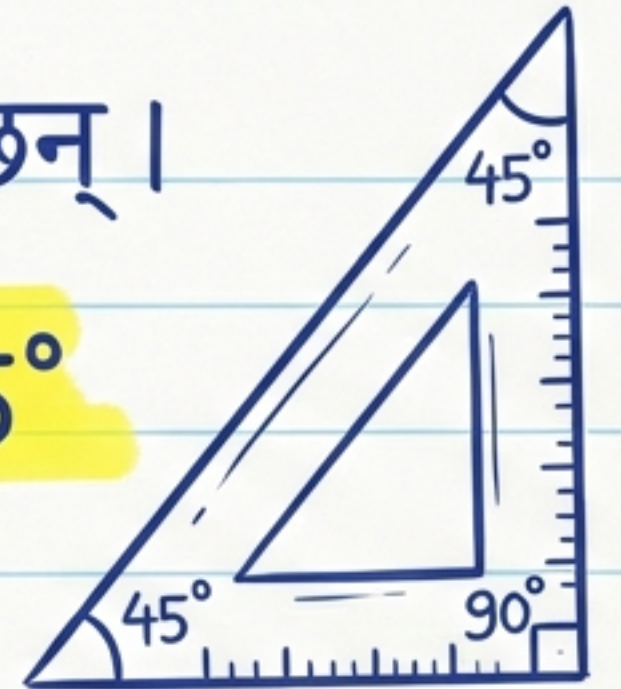
समकोणी समद्विबाहु त्रिभुज

- एउटा कोण 90° हुन्छ ।
- बाँकी दुई कोणहरू 45° का हुन्छन् ।

$$\angle A = 90^\circ, \angle B = 45^\circ, \angle C = 45^\circ$$

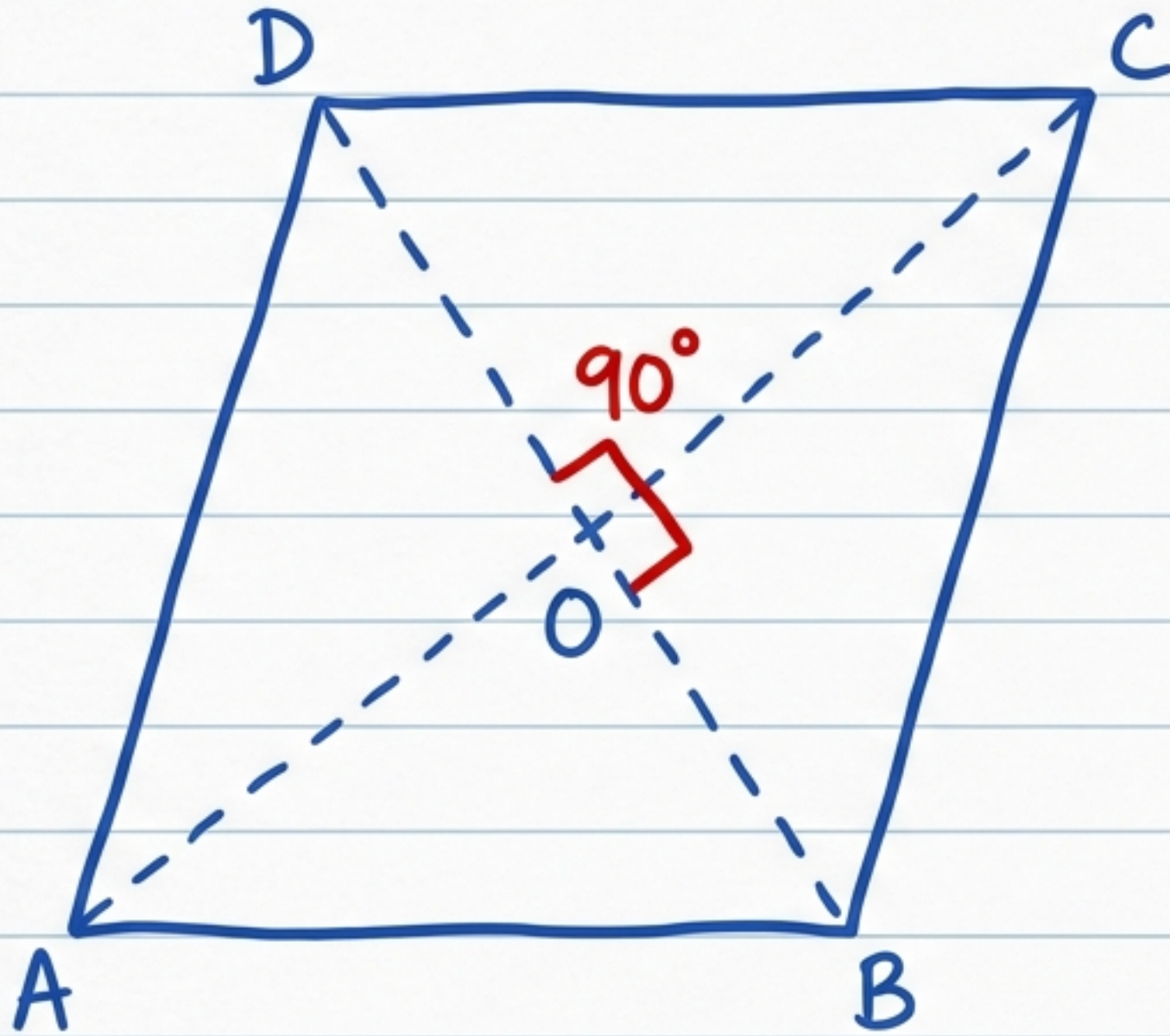
$$\angle A = 90^\circ, \angle B = 45^\circ, \angle C = 45^\circ$$

$$\text{गणना : } x + x + 90^\circ = 180^\circ$$

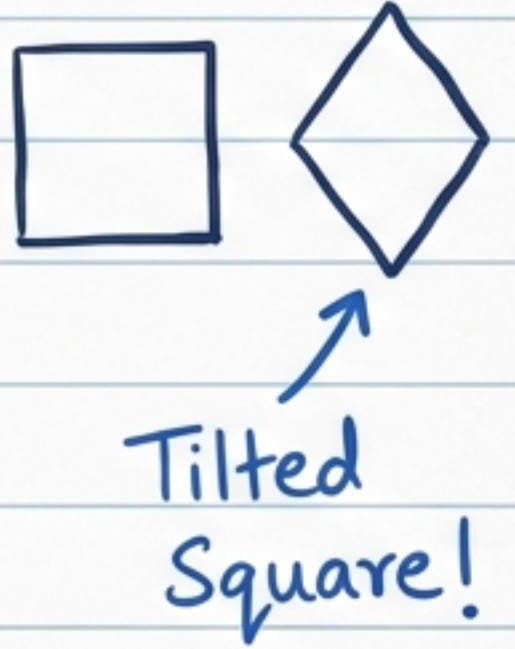
$$2x = 90^\circ \rightarrow x = 45^\circ$$

समबाहु चतुर्भुज (Rhombus)

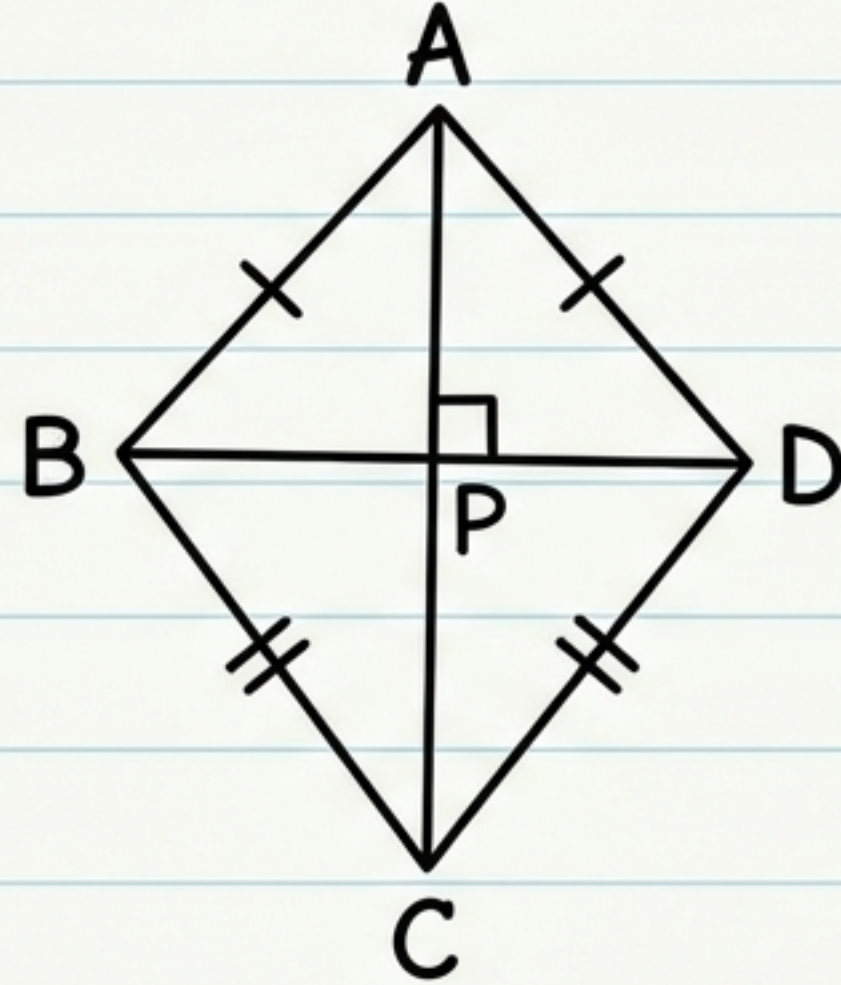

विकर्णका विशेषताहरू

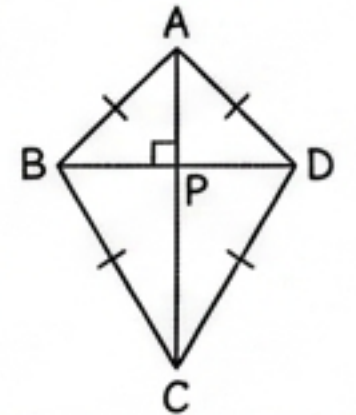
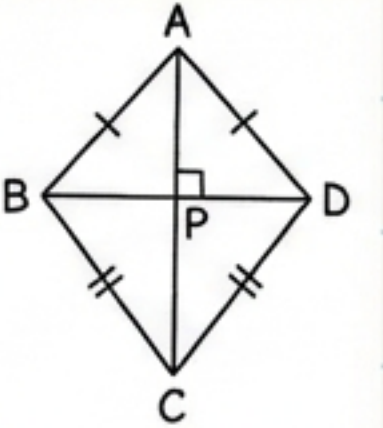
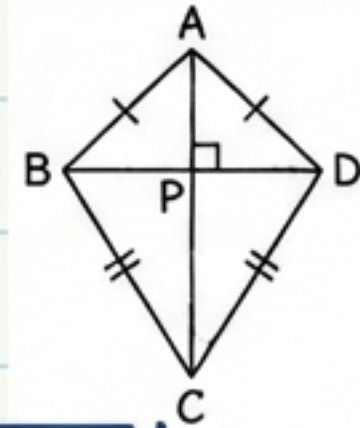
- सबै भुजाहरू बराबर हुन्छन् (Square जस्तै)।
- विकर्णहरू परस्पर समकोण हुने गरी समद्विभाजित हुन्छन्।
- Center Angle = 90°
- विकर्णले शीर्षकोणलाई आधा गर्दछ।

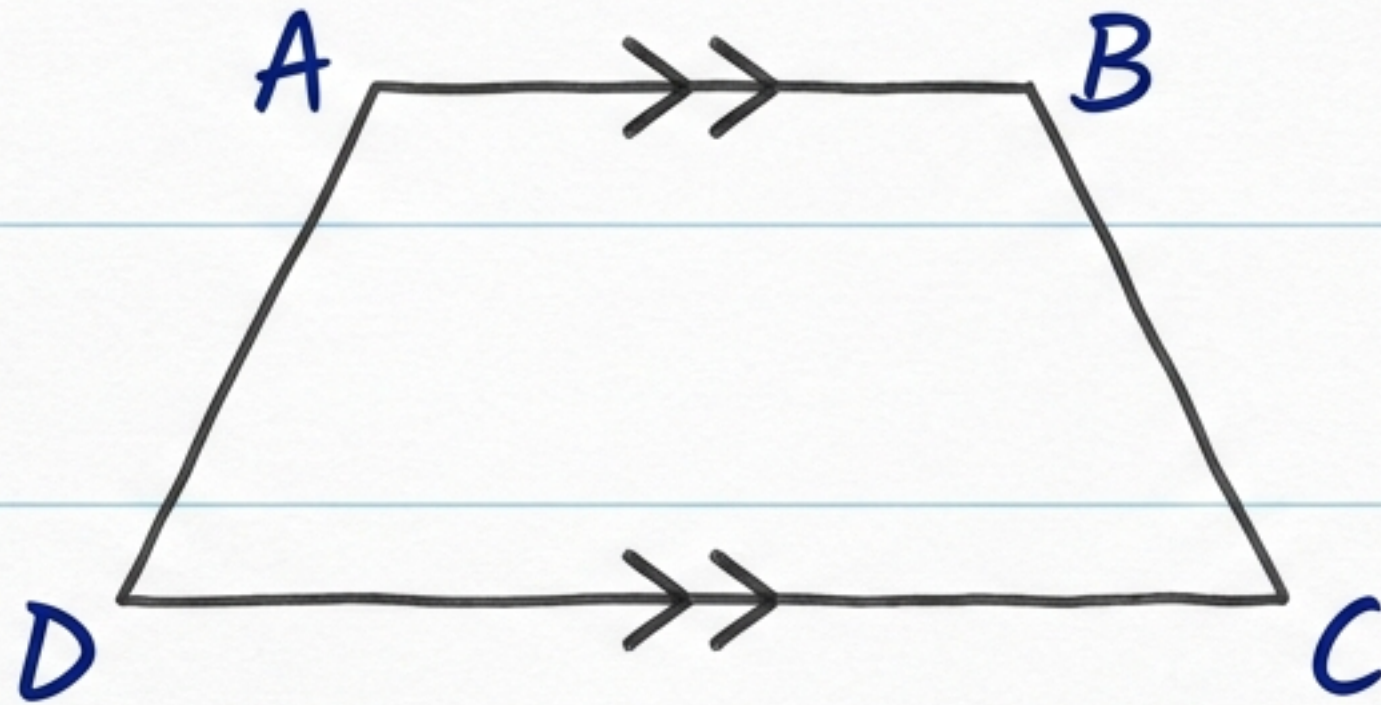
चड्गा (Kite)

- दुई जोडी आसन्न भुजाहरू बराबर हुन्छन्।
- लामो विकर्णले छोटो विकर्णलाई समकोण (90°) मा काट्छ।
- $\angle APB = 90^\circ$
- बराबर नहुने भुजाहरूबिच बनेका कोणहरू बराबर हुन्छन्।

समलम्ब चतुर्भुज (Trapezium)

Non-parallel
sides do NOT
sum to 180!

- एक जोड़ी सम्मुख भुजाहरू मात्र समानान्तर हुन्छन्।
- क्रमागत भित्रीकोणको योग 180° हुन्छ।

Example: $\angle A + \angle D = 180^\circ$

रचना १: समानान्तर चतुर्भुज

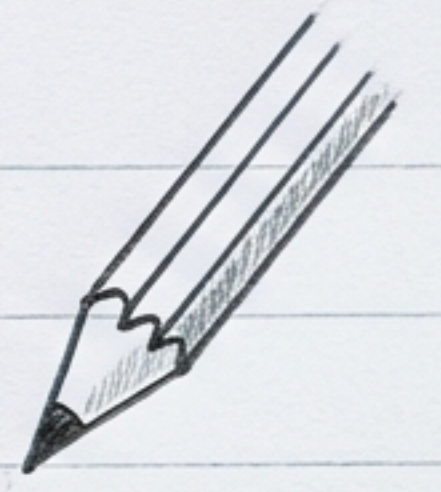
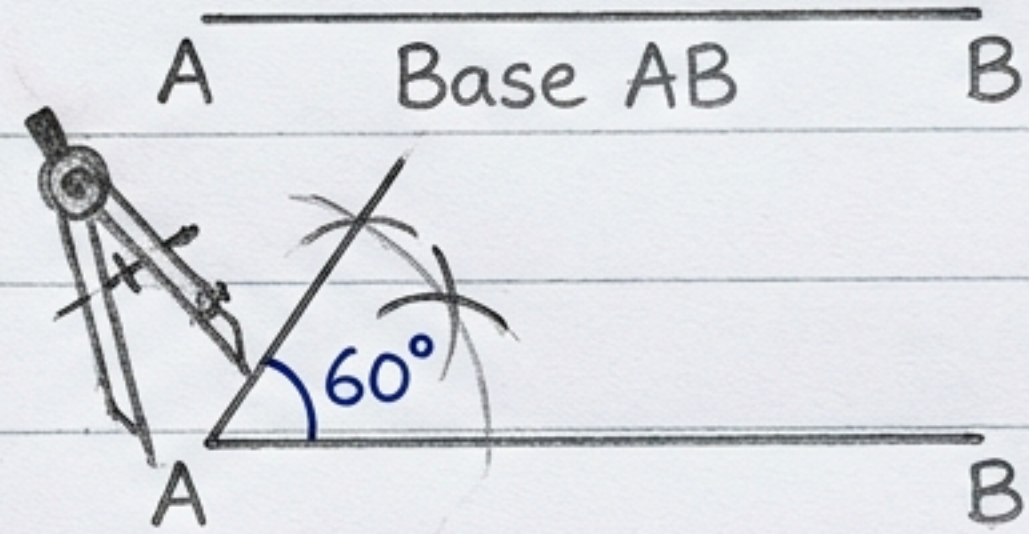
जब आसन्न भुजा र कोण दिइन्छ

१. आधार रेखा (Base Line) खिच्नुहोस्।

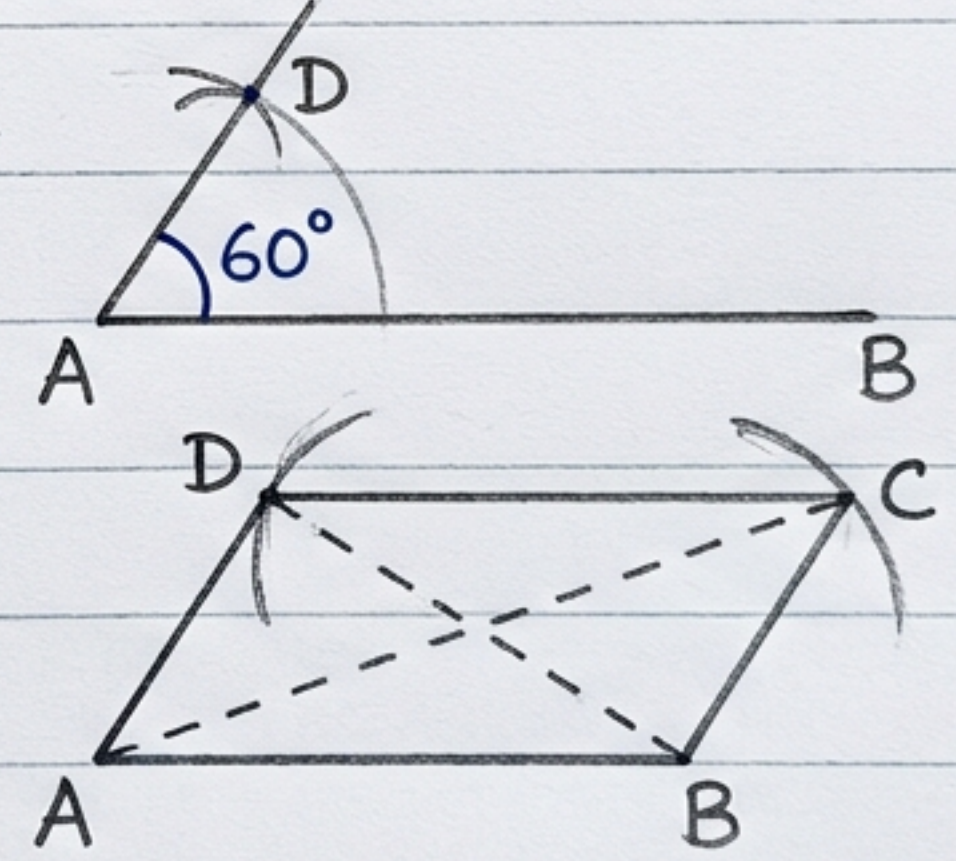
२. कम्पासले कोण बनाउनुहोस् (e.g., 60°)।

३. दोस्रो भुजा काट्नुहोस्।

४. B र D बाट बाँकी चाप काट्नुहोस्।

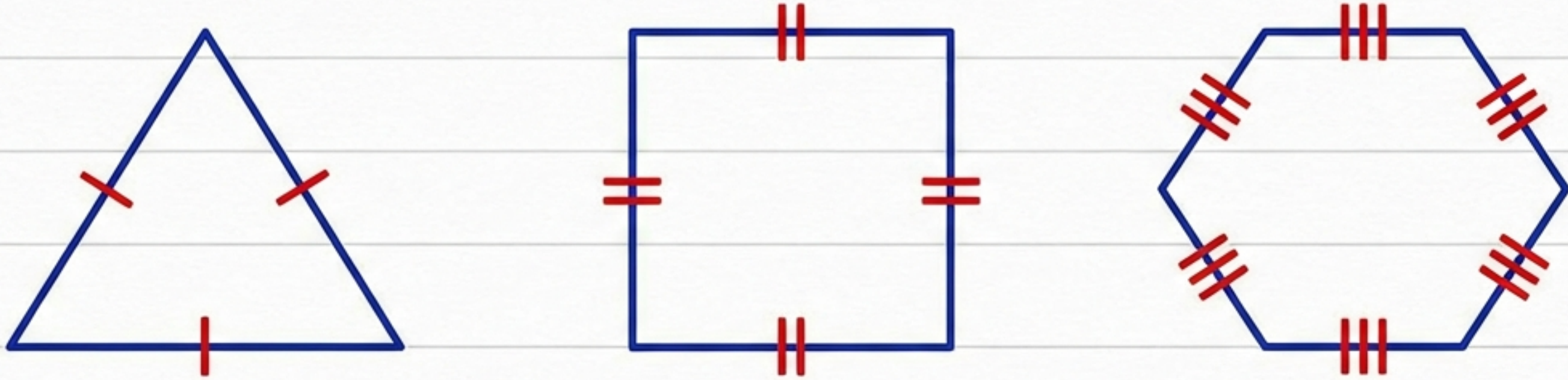

Sharp pencil only!

नियमित बहुभुज (Regular Polygon)

- सबै भुजाहरू बराबर हुन्छन्।
- सबै भित्री कोणहरू बराबर हुन्छन्।

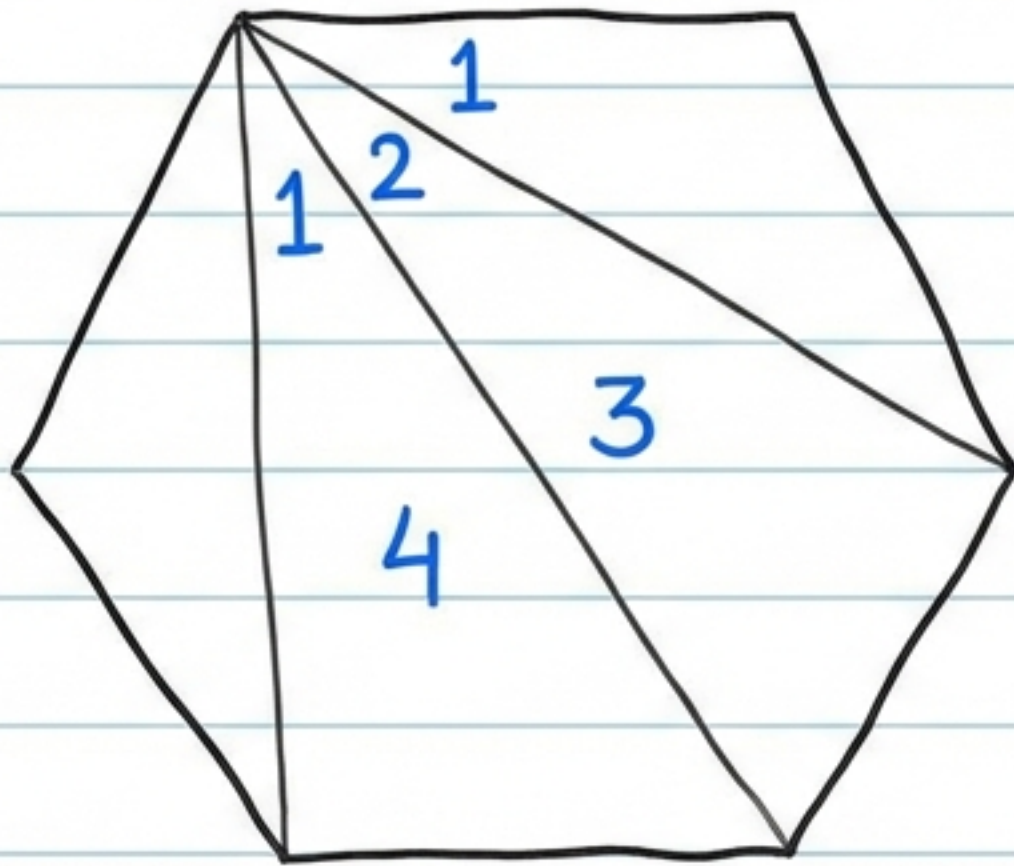
उदाहरण (Examples): - समबाहु त्रिभुज

- वर्ग (Square)

- नियमित षड्भुज (Hexagon)

Note: Rectangle is NOT regular (Sides unequal)!

भित्री कोणको सूत्र (Interior Angle Formula)

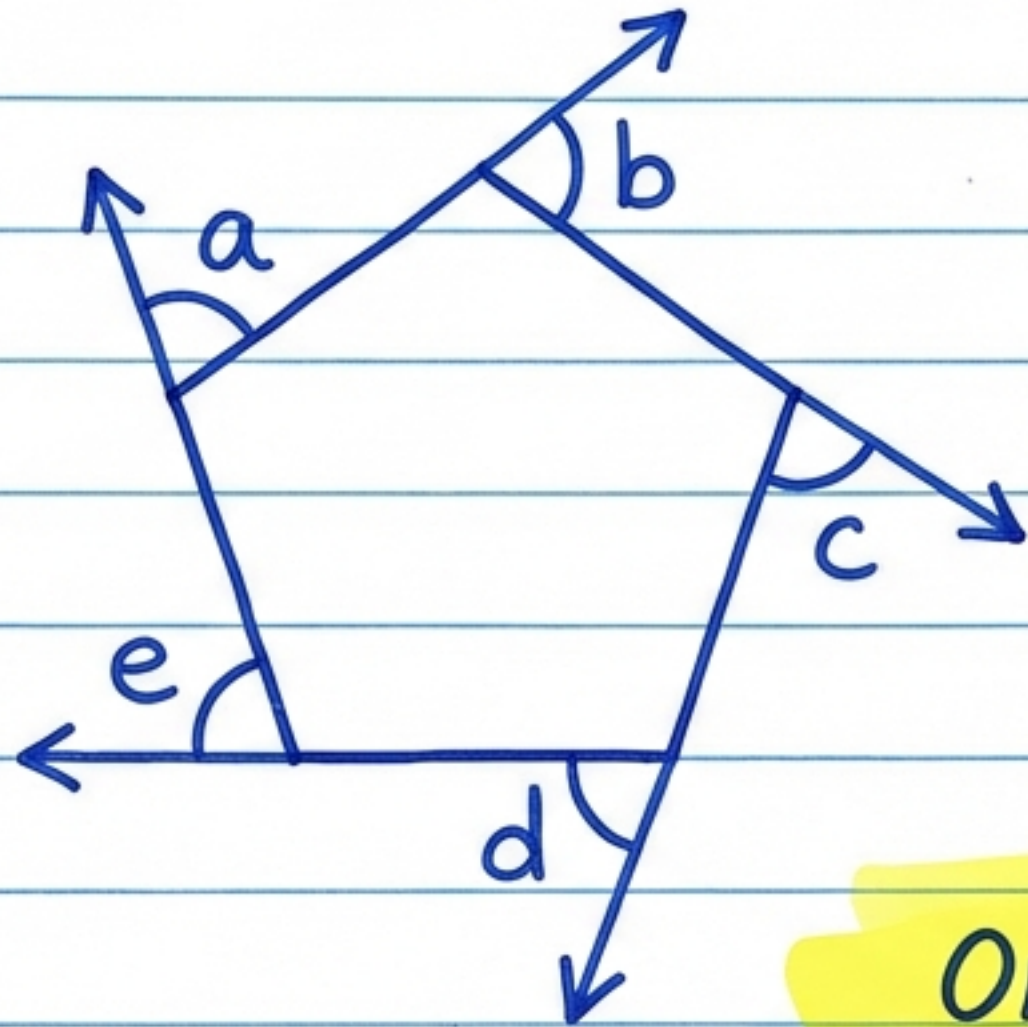
n = भुजाको सङ्ख्या (Number of sides)

$$\text{Sum} = (n - 2) \times 180^\circ$$

$$\text{Each Angle} = \frac{(n - 2) \times 180^\circ}{n}$$

$$\text{Pentagon } (n=5): 3 \times 180^\circ = 540^\circ$$

बाहिरी कोणको सूत्र (Exterior Angle Formula)

कुनै पनि बहुभुजको बाहिरी कोणहरूको योगफल सधैं 360° हुन्छ ।

$$\text{One Exterior Angle} = \frac{360^\circ}{n}$$

Total is
ALWAYS
360!

Example Hexagon ($n=6$):

$$360^\circ / 6 = 60^\circ$$

एक झलकमा (Summary)

त्रिभुज योग	180°
चतुर्भुज योग	360°
बहुभुज भित्री योग	$(n-2) \times 180^\circ$
बहुभुज बाहिरी योग	360°
Rhombus/Kite	Diagonals cut at 90°

Best of Luck for Exams! 😊